

01 apr 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Naar een rationalisering van het tijdsgebruik van de magistraten

Op voorstel van Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, heeft de Ministerraad akte genomen van het verslag " overbodige taken " die door de magistraten worden uitgevoerd. Dit kadert in de strijd tegen de gerechtelijke achterstand.

Op voorstel van Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, heeft de Ministerraad akte genomen van het verslag " overbodige taken " die door de magistraten worden uitgevoerd. Dit kadert in de strijd tegen de gerechtelijke achterstand.

De gerechtelijke achterstand hangt af van verschillende factoren. Verschillende initiatieven werden reeds opgezet om die achterstand terug te dringen, waaronder :- De werklastmeting om de werkorganisatie in de parketten te verbeteren,- De ondertekening van samenwerkingsakkoorden met de gerechtelijke overheden,- De invoering van Phenix, het informatiseringsproject van justitie. Maar om efficiënt tegen de gerechtelijke achterstand tewerk te gaan, moet de rechter zich ook weer kunnen concentreren op de essentie van zijn taak, nl. zijn functie als rechter. Toch wordt er vastgesteld dat momenteel de magistraten verschillende administratieve of rechterlijke taken uitvoeren die eigenlijk geen tussenkomst van een of meerdere magistraten vereisen. Een navraag bij de terreinactoren De nota die aan de Ministerraad werd voorgelegd maakt een eerste inventaris op van die taken. Daartoe werd een peiling uitgevoerd bij de terreinactoren van de juridische wereld. Op die manier werden de bewuste taken opgespoord en verder bestudeerd. Daarbij werden volgende vragen gesteld:- Blijft het uitvoeren van deze taken wel degelijk noodzakelijk of zijn sommige ervan in onbruik geraakt,- moet de uitvoering echt worden toevertrouwd aan een magistraat of zou men dat eventueel kunnen toevertrouwen aan een andere instantie of aan een andere interveniërende, die al dan niet iets te maken heeft met het gerecht;- is het niet mogelijk om deze taken op z'n minste te herbekijken in het licht van de vereenvoudiging en de rationalisering. Een eerste fase van dit opinieonderzoek is achter de rug. De ondervraagde gerechtelijke actoren hebben nu al verschillende punten onder de aandacht gebracht. Taken met administratief karakter Onder de taken die een duidelijk administratief karakter hebben, men onder meer denken aan het paraferen van diverse registers en aan de echtverklaring van de vertaalde akten. Met andere woorden: er bestaan heel wat situaties waarbij een magistraat opdrachten moet uitvoeren met betrekking tot het voor echt verklaren of legaliseren van bepaalde akten. Er bestaat nochtans binnen de rechterlijke macht een specifieke functie - die van de griffier - die de meest belangrijke akten van de rechterlijk macht, namelijk de vonnissen, moet wettigen. Het lijkt dus logisch alle taken inzake echtverklaring bij voorkeur aan de griffier op te dragen, en zulks op stelselmatige wijze. De rechterlijke taken Drie voorbeelden :o Het verhoor van getuigen in burgerlijke zaken: Die verhoren hebben meestal betrekking op echtscheidingen. Ze nemen meerdere zittingen per week in beslag. In strafrechtelijke zaken is het een politieagent en geen magistraat die het verhoor op zich neemt. Dit model zou kunnen worden overgeheveld naar het burgerlijke recht: het verhoor van getuigen zou kunnen worden toevertrouwd aan een niet-magistraat (een griffier, referendaris of

stagiair) o De zittingen in het kader van rechtsbijstand: Momenteel is de procedure inzake toekenning van rechtsbijstand een mondelinge procedure die naast de aanwezigheid van de partijen, ook die van een rechter, een procureur en een griffier veronderstelt. Het daartoe bestemde verzoekschrift en de stukken waaruit de behoefte blijkt van de persoon die de kosteloosheid van de procedurestukken vraagt, zijn vrij sterk gestandaardiseerd. Het zou derhalve overwogen kunnen worden gebruik te maken van een schriftelijke procedure, en bijvoorbeeld te voorzien in de mogelijkheid dat de rechter de partijen kan horen ingeval hij van oordeel is dat dit nodig is. o De homologatie van akten van bekendheid: Het betreft de omschreven verplichting dat toekomstige echtgenoten aan de ambtenaar van de burgerlijke stand een geboorteakte moeten overhandigen om in het huwelijk te kunnen treden. De echtgenoot die geen geboorteakte kan overhandigen, kan die akte vervangen door een akte van bekendheid. Daartoe moet hij zich wenden tot de vrederechter. In de huidige stand van de wetgeving moet dezelfde persoon, die daarna met dezelfde toestand wordt geconfronteerd, te weten een uittreksel voorleggen van zijn geboorteakte, opnieuw dezelfde procedure doorlopen. Ervoor zorgen dat de akte van bekendheid definitief van aard wordt, zou bijgevolg buitengewoon nuttig zijn. In het algemeen zou het nuttig zijn een systematische screening door te voeren van het gerechtelijk wetboek en in het bijzonder van de hoofdstukken gewijd aan het onderzoek en aan bijzondere procedures. Op die manier moet een lijst met taken kunnen worden opgesteld waarvan men de rechters zou kunnen ontslaan en waarvoor men de mogelijkheid zou kunnen voorzien om ze te delegeren, indien de rechter dit nuttig acht.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>